

ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА — БЕОГРАД

ФИЛИЈАЛА — КОТОР

СА СВОЈИМ ЕКСПОЗИТУРАМА

У БУДВИ И ПЕТРОВЦУ

ВОДИ ДИНАРСКУ И ДЕВИЗНУ ШТЕДЊУ И ОБАВЉА СВЕ ОСТАЛЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ. УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА, ТАЈНОСТ ЗАГАРАНТОВАНА.

БАРОМЕТАР

БЕНЗИНСКА СТАНИЦА У БУДВИ изванредан је барометар туристичког промета на нашој ривијери. Преко ње се најбоље може пратити посјета моторизованих туриста. Неки подаци које смо добили од шефа Бензинске станице Ника Станичића уједиравају нас да је овогодишња сезона „потукла“ све досадашње рекорде у погледу броја домаћих и страних посјетилаца. Тако је највећи дневни пазар од када постоји овај Станица остварен 15. јула износи 320.000,00 динара. Тога дана само бензина „Супер 98“ продат је 33.000 литара. У току првих дана јула продато је за 31% више горива него у истом периоду прошле године, а у првој половини тог мјесеца око 90.000 литара горива више него у истом раздобљу 1976. године.

И поред скученог простора, Бензинска станица у Будви је добро снабдјевена горивом и свим потребитинама за опрему аутомобила и возача. Овај вриједни колектив улаже велике напоре да у Години квалитета што више допринесе туристичком развоју, у чему и постиже знатне резултате.

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VI • БРОЈ 109. • 25. ЈУЛ 1977.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

УСУСРЕТ КОНГРЕСИМА САВЕЗА КОМУНИСТА

До афирмације кроз акцију

Јединствени су основни циљеви младе генерације окупљене у Савезу социјалистичке омладине. Они су садржани у њеном заједничком интересу да се активно бори за даљи развој самоуправних социјалистичких односа, водећу улогу радничке класе у удруженом раду и друштву, равноправност, братство и јединство наших народа и народности, за јачање независности и несврстане политичке Југославије.

Заснивајући своје идејно-политичко опредељење и активност на програмским циљевима Савеза комуниста Југославије, чланови и организације ССО треба да имају све виднију непосредну улогу у припремама за Једанаести конгрес СКЈ и Седми конгрес СК ЦГ, и тиме дају пуни допринос у даљој афирмацији и унапређењу наших самоуправних социјалистичких вриједности. Разумљиво, уколико се млади активније и спремније укључују у ове припреме, утолико ће боље искористити историјску шансу коју им пружа самоуправљање — путем којег ће се остварити једино доследним оживотворењем одредба Устава СФРЈ и Закона о удруженом раду. У вријеме када славимо четири

десетије од долaska друга Тита на чело југословенске КП и његов 85. рођендан, односно ка да вршимо широке конгресне припреме, активност младих треба да се одвија у правцу даљег развоја и самоуправног обликовања удруженог рада у складу са основним поставкама Закона о удруженом раду. Исто тако, потребно је да се суština револуционарности младог човјека у данашњим условима потврђује у непрекидној бици за већи доходак, ефикасније и стабилније привреде. На тој линији борбе за више самоуправљања и боље пословање млади стварају услове за непосредно изражавање својих специфичних интереса и задовољење економских, социјалних, политичких и културних потреба. Савез социјалистичке омладине, при томе, треба да се афирмише кроз свакодневну акцију, јер је то најефикаснији начин за конкретизацију питања из домена живота, рада и развоја младих. У сталном преиспитивању своје укупне дјелатности и извршењу заватака из свог програма активности, метод рада не треба да буде чекање директног одозова, већ иницијатива чланства и непосредне базе.

Чвршћим акционим и организационим повезивањем свих структура младих успостављају се мостови заједништва и сарадње, чиме се доприноси да омладина постане много активнија и пронађе место за себе у друштву. Ради тога је потребно да у претконгресним припремама и спровођењу уставних решења, као и при принципима у Закону о удруженом раду, активирамо све наше напоре, стварајући размах и елан, сву нашу енергију, ентузијазам, знање и спремност, све наше амбиције и способности. А наше срећно данас и још љепше сјутра, као наша велика инспирација, услов су и гаранција да ћемо у свему томе успјети. Изражавајући спремност да ћемо с радничком класом, предводећим Савезом комуниста, до сједно корачати Титовим путем у самоуправни социјализам, ми млади то појучујемо не само ријечима, већ, прије свега, свакодневним оспособљавањем за изградњу и развијање самоуправних друштвених односа.

Владо Дулетин
предсједник Савеза социјалистичке омладине „Монтенегротуриста“

На плажама мјеста „ни за лијек“

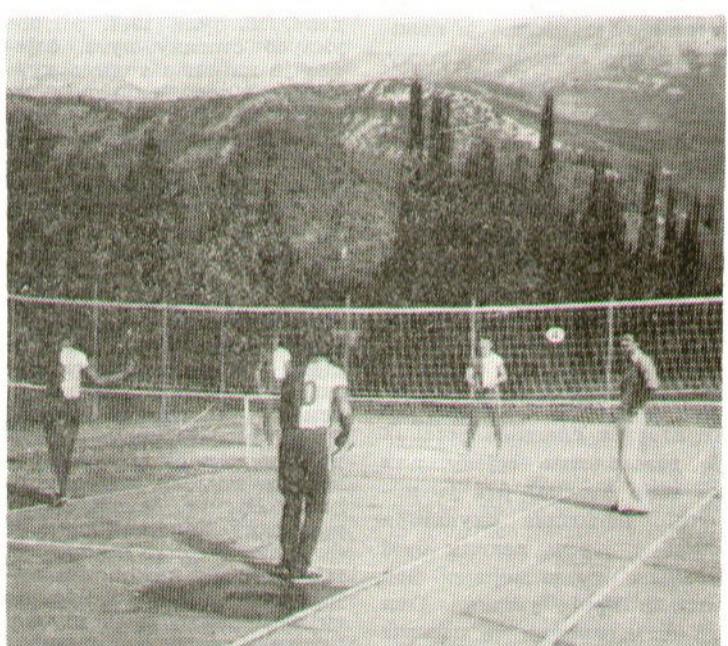
ТУРИСТИЧКА СЕЗОНА КАО НИКАД ПРИЈЕ

Забиљежили смо податак да је 15. јула у хотелима „Монтенегротуриста“ било 13,66 више гостију него тог истог дана годину дана раније. Објекти дуж будванске ривијере попуњени су као никада прије — до последњег помоћног лежаја! Страховању, значи, није било мјesta, али оваква гужва може да резултира самозадовољством и небригом према госту, што би нам се, и те како, осветило. Уочава се, на пример, непоштовавање до говорених цијена, а нијесу ујети покушаји да се гост очурупа до голе коже, без обзира на то да ли ће нам идуће године доћи или не, односно да ли ће другима препоручити да проведу свој одмор на нашој ривијери.

Сљедећи податак је да од 12.379 гостију, смјештених 15. јула у хотелима, иностраних било 60%, што значи да је извјесна резервисаност у погледу планирања посјете страних туриста била сасвим оправдана, као и брига да се што је више могуће обогати наша туристичка понуда.

Од 1. јануара до 15. јула у објектима „Монтенегротуриста“ остварено је 677.297 ноћења (од тога на иностране госте отпада 61%) према 629.265 у истом периоду про

шле године. Знатно већи број домаћих гостију представља извјесно изненадење. Они су прошле године — од првог јануара до 15. јула — учествовали са свега 29% у укупном броју ноћења. Досадашња посјета резултат је неколико фактора од којих посебно треба истaćи цијене пансиона и ванпансионских

Изградњом игралишта обогаћује се туристичка понуда

УЗ ЈУЛСКЕ ПРАЗНИКЕ

Прве борбе

Када је у рану зору 1941. године пукла прва устаничка пушка у Црној Гори, плануле су истога јутра пушке и на територији наше општине од Куфина до Бабина вира, и Брајића и означиле почетак тешке, дуготрајне и крваве борбе која је трајала пуне четири године.

Прилив устаника у одреде формирани прије устанка био је велики па је руководство устанка формирало већ исти дан нове одреде. Устанак је захватио читаву општину и по масовности био је то у правом смислу опште-народни устанак. По страни су остали само појединци који ни у једној прилици нијесу били са народом. већ су се држали режима чак и окупаторског. Првог дана устанка постигнути су велики успеси јер је окупатор био изненађен. Тога дана су ликвидирани окупаторске посташе у Ријеци Рекевића, Буљарици, на Брајићима, нападнути су гарнизони у Петровцу, Светом Стевану и Милочеву, затапљен је друмски мост у Бечићима, нападнуте непријатељске колоне у Боретама и Лапчићима. На Куфину се водила првка борба и устаници су прекинули саобраћај од Бара према Петровцу, зауставивши врло јаке окупаторске снаге. На више мјеста прекинута је телефонска веза између Будве, Петровца и Цетиња. Изведене су више мањих и већих акција које су у први мах забуниле непријатеља. Окупатор је првог дана устанка претрпео велике губитке у људству и материјалу. Већ идућег дана он је почeo организовано садјество сва гриvida оружаних снага у борби против устаника што је ове приморало да се удаље од обале и комуникација. Код појединца, који су мислили да ће се све брзо завршити, било је панике и малодушности. Број устаника спремних за борбу смањио се, а руководство је улагало напоре да се устанак организационо ојача па је 15. јула формиран војни штаб и команда мјеста на Ограђаници. Сјајна побједа устаника на Брајићима 18. јула није зауставила офанзиву окупатора и његове репресалије над народом и иловином: стријељао је невише, палио села и љетину, пљачкао све вриједно што је нашао. Стезао се обруч око устаника и народа у збјеговима.

То су били тешки тренуци за чланове Партије и руководство устанка. Требало је контролисати ситуацију и стручно руководити устанком, а много непредвиђеног и непланираног се догодило у првим данима борбе. На територији општине устанак је доживљавао осјеку, али се није угасио, јер је послије офанзиве окупатора остао у шуми велики број чланова одреда који су формирани прије устанка. Они су били спремни да наставе борбу и да се боре свуда где то Партија захтијева,

што су доказали наредни догађаји — борили су се храбро и тинули широм Југославије током четврогодишње борбе.

Много тога се на територији општине промијенило, много новог је настало од 1941. до 1977. године. Међутим, има понешто и што се није мијењало, а то је наше плаво море са својим дивним плажама, наша обала с густим маслињацима и тврдим стијенама отпорним на ударе стихије као што су отпорни и наши суграђани на сва насиља и спремни да чувају слободарске традиције својих предака и тешкога коштале мноштво жртава.

Саво Куљача

ЈЕДНО СЈЕЋАЊЕ НА ЈУЛСКЕ ДАНЕ

Никола Зеновић

Пизана. Упекла звијезда, а маестрал осјежава. Клупе поред парка испуњене старима чији је живот исписан на изборним лицима. Некима је тренутак у њему значио читаву деценију. Јесу ли те борре ожиљци прошlosti или „ко ране не зна тај ожиљке не цијени“, како рече Вељко Ковачевић у „Младој шуми“? А било је рана и без ране.

Тече разговор. Сјећања се надовезују. Ређају се слике, испрекидане али живе. Ево тренутка који је трајао вјечност.

Никола Зеновић је једног дана, 18. јула 1941. године, умирао стотину пута, осјетио је најмање толико куртшума у свом тијелу, а ниједан га није — окрзнуо. Жив је и не жели тога да се сјећа. То је била вјечност: прича кратка, а вријеме бесконачно, свемирско. Ћути и гледају се за самима, испрекидане али живе. Ево тренутка који је трајао вјечност.

— Ухватили су ме карабинери јула мјесеца 1941. године. Сматрали су да сам „капо ди комуниста“ у Будви — ја никада нијесам био ни члан Партије — вљада зато што су у мојим подацима видјели да сам рођен у Русији. Довели су ме у кафанду „Могрен“, тамо је био затвор. Било нас је пуно. Три дана нам ништа нијесу давали за јело. Послије су нам дали неку шупљу пашту и пасуль на рицинусову уљу, тако да су људи мукили.

СВЕЧАНОСТИ ПОВОДОМ ДАНА УСТАНКА

Партизанско вече на Челобрду

Мјесне заједнице Свети Стефан и Бечићи организовале су уочи 13. јула — Дану устанка црногорског народа партизанско вече на Челобрду, где је прије неколико година подигнут споменик погинулим устаницима из овог познатог партизанског села. На овој ријетко успјело манифестији учествовало је преко 600 грађана — сваки десети становник општине! Међу становницима наше општине било је поприлично домаћих и страних гостију који проводе годишњи одмор на нашој ривијери.

Генералпотпуковник **Мирко Бурић** говорио је приступима о Народноослободилачкој борби народа Југославије с посебним освртом на учешће младих и жена у рату и допринос бораца и пародија овог краја. Након његовог излагања изведен је културно-умјетнички програм.

Припремљена је и партизанска вечера уз новчано учешће присуних и уз помоћ основних организација удруженог рада „Могрен“ из Будве, Београдске индустрије пива, Пекаре — Бачка Топола, одмаралишта „РОХ-а“ — „Путник“ Београд и одмаралишта Синдиката Косовца из Каменова.

На партизанској вечери у Челобрду присуствовао је и драги гост **Хуан Перез**, командант 92. мјешовите бригаде у Шпанском грађанском рату, који је био осуђен од стране Франковог режима на доживотну робiju и послије дугогодишњег затвора протјеран из земље. Сада је професор на Мадридском универзитету. Иначе, Переџ је пјесник и књижевник. Написао је пјесме о Светом Стевану и Дурмитору, а у припреми је књига о Црној Гори. На свечаности су такође, присуствовали и **Светозар Вукмановић-Темпо** генерал-пуковник Гојко Николић, затим народни хероји Богдан Вујошевић и Марко Станишић.

Сјутрадан, 13. јула, у Куљачама код манастира Дуљево, где је 1942. године формиран партизански батаљон „Стеван Штиљановић“ одржана је пригодна свечаност и уз учешће Градске музике изведен програм фолклорног ансамбла „Кањош“.

У недељу, 17. јула, поводом годишњице битке на Брајићима у којој су устаници из овог и околних мјеста 18. јула 1941. године извојевали једну од најсјајнијих победа у устанку, одржана је свечаност.

Збор у Брајићима отворио је мјештанин **Томо Мартиновић**, а о току битке говорио је пуковник у пензији **Пеко Љијешевић**. Уз прикладан културно-умјетнички програм трајало је народно весеље до касних поподневних часова.

Био је жива мета

У затвору смо чули за италијански пораз код Кошљела — требало је да за 18 италијанских вајника буде стријељано 180 затвореника. Издијошли су ме и преместили у касарну — данашњу основну школу. Довели су још Срзентића, дајида Јубишића, Лазара Шпадијера и још четири жене — три су биле негдје из Србије, а једна из Будве, жена Крста Вицковића. Било је рано јутро 18. јула. Један срђеник нам је донио кафу и рекао да идемо на Цетиње да нам суди војни суд. Но, да се ништа не плашимо и да само говоримо да ништа не знамо. Сјећам се добро, Стеван Срзентић је рекао: „Ово ми је посљедња кафа.“

Претходног дана је 108. батаљон црних кошуља из састава дивизије „Таро“ чистио комуникацију Бар — Будва и преоћио у Будви, спремајући се за наставак чиšћења од Будве до Цетиња. Одозго, с брдама, будно је праћен сваки покрет Италијана. Читава комуникација Будва — Цетиње била је запосједнута устаницима. Брајићка устаничка чета склонила је све становништво у збјегове. Око педесет бораца заузело је положај изнад Мале Јеве, Велике Јеве, Сњежнице и Карлове кршиће, док је Подгорско-Томићка група заузела положај на малој Змијиној глави, Змијином доцу, на самој комуникацији Будва — Цетиње, а Грађанско — Радомирска група на падинама Татиња.

— Осамнаестог јула су нас извели из касарне. Видјели смо непрегледну колону, која се била развукла од Царинарице до данашњег одмаралишта Рјечног брода: тенкови, камиони, мотоцикли, санитетска кола и маса војске у црним кошуљама. Мене су заузвали код парка, а Срзентића, Јубишића и Шпадијера повели

су напријед. Ја сам остао код једног камиона и прво су ме смјестили у кабину, а послије неког комешања извели су ме, везали ми руке на леђа и поставили на шофера-шрафни. Возила су забректали, кренули смо према Цетињу. С мора су грувале окlopњаче које су тукле врхове брда. Успут су Италијани слизили с камиона и палили села. Када смо прошли кроз тунел и ушли у Брајиће, изненада смо стали. Са свих страна око мене је запраштало. Отворена је паклена ватра по колони. Нијесам никога видио, само сам нијемо посматрао.

То је Подгорско — Томићка група поставила препреку на путу, док су Брајићки устаници снажном бојном ватром тукли по колони. Подгорско — Томићка група је из близког радистања убитачном ватром укочила чело колоне. Убрзо је била потпомогнута од стране партизанске групе из Маина.

— Поред мене погинуо је италијански официр, док је једног војника ватра затекла како носи козу преко рамена. Паде погођен, а који је побјеже натраг у село.

Италијани нијесам знали одакле их туку јер су често мијењали правац топа. Чуо сам италијанску команду: „Каза бјанка поко!“ Италијани су бјежали у заклон. Чуо сам како зову „ма ма миа“ и само су гледали да се што прије скрију. Ватра је на моменте јењавала, ја сам гледао околу не бих ли кога спазио да ме

одвеже, али никога нијесам видио. Око 12 сати појачала је ватра на нас од правца Космача. Ми смо се налазили сви као у мишоловци — никога не видим а одсвакуд туку по нама. Чуо сам италијанског војника како преко радио-станице позива авијацију у помоћ. Ово је све трајало до четири сата послије подне, када су возила, која су била способна за крећање, окренула према Будви. Да мене је дошао, сав исцијепан и знојав, италијански официр у црној кошуљи, извадио је револвер, одвзеао ме, скинуо са шофера-шрафне и извадио да спијечиши, али су га спријечили пратиоци, који су били поред мене и остали преживјели у камиону. На повратку за Будву заробили су Јова Никова Станишића, довели га у затвор и пријетили му. Он је показао невјероватну храброст. Наслањали су му цијев пушке на сљепоочницу, а он се само смијао. Мене су почели да туку како бих казао који су ти људи који су пущали. Ја сам на све одговарао да не знам, јер нијесам ни знао. Спровели су ме у затвор. Тако тада се појавио страх. Укочено тијело се опустило, почeo сам да дрхтим. Ни с ким нијесам проговорао. За спао сам и два дана и двије ноћи се нијесам будио. Пребацили су ме у тврђаву, и ту сам остао у затвору. Тада сам сазнао да сам ја једини преживјели таоц и да су Шпадијер, Срзентић и Јубишић погинули... И нико ми те муке није признао, нити један моменат, и то запиши.

Недељко Дапчевић

ЛИКОВИ ПА-
ЛИХ БОРАЦА

ИСТАКНУТИ КОМУНИСТА И РАТНИК

Пише: Народни херој МАРКО СТАНИШИЋ

ТУРО ТОДОРОВ КУЉАЧА рођен је почетком првог свјетског рата у Куљачама, испод Паштровске горе. Растао је у селу изнад плавог мора с мајком и млађим братом и већ у раној младости скренуо на себе пажњу као вриједан и ведар човјек који је знао да воли и цијени људе. У дјећињству је слушао, а касније се сјећао прича старих ратника Куљача, Митровића, Станишића, Иванчевића, Каженегра и других, као и њихових упозорења да ће још једном морати да се боре за слободу, пошто је народ још увијек обесправљен. О Лединину, револуцији и задацима, који стоје и пред нашим народима, слушао је од комуниста Љубице, Кентере и Анђела. Један од њих, Анđela Љубића, још 1933. године изјавио је да у Ђуре види перспективног борца.

Одмах послије Петре замаљске конференције КПЈ и савјетовања црногорских комуниста у Варама Жугића недалеко од Жабљака Ђуро је стасао као врстни партијски радник чије се дјеловање осјећало међу народом и војском стационираном дуж обале. Често је позиван на војну вјежбу, али се у новој средини веома брзо сналазио, објашњавао резервистима и регрутима потребу да све треба дати за одбрану земље, да ни животе не треба штедјети, да треба бити дисциплинован и припремати се за одбрану отаџбине. Говорио је,

сасвим отворено, да комунисти неће жалити животе за њену одбрану. А када је 6. априла 1941. године бомбардован Београд и нападнути положаји у Боки Которској, Ђуро је поред тешких топова узалуд очекивао наређење за борбу. Наређено је, међутим, да се не отвара ватра, и када су италијански ратни бродови, неометани, ушли у Боку, Ђуро је био један од оних који је са сузана бола и дивљења посматрао чин посаде ратног разарача „Загреб“, који је са Миланом Спасићем и Сергејем Машером пошао на дно тиватског залива. Говорио је друговима да би — ако другог излаза нема — сви тако требало да поступе.

Послије расула бивше југословенске војске, знајући да борба није окончана, Ђуро ради на сакупљању оружја и муниције на подручју од Петровца до Бигове. Захваљујући пуном ангажовању на овом задатку, он је на састанку комуниста, одржаном одмах послије 15. априла, могао да реферише да је на подручју које је покривала светостефанска и будванска партијска организација сакупљено прилично оружја и склоњено у Тудоровићима, Челобрду, Куљачама, Брајићима, Поборима и у мајинским селима. Упитао је два мјесеца касније шта су комунисти Будве учинили да омаје организацију и, нездовољан одговором, предложио шта треба предузети и које

све другове примити у Комунистичку партију Југославије. А 7. јула, када се на састанку говорило о предстојећим задацима, он је био миљења да народ остане по селима и у градовима, да сва ко настави да ради свој посао, а да комунисти у мајним групама дочекују на погодним мјестима Италијане и да руше путеве и мостове.

Уочи 13. јула 1941. године стигла је директива за устанак. Ђуро је са комунистима из Маина одржао састанак у Губавици код Лапчића. Саопштавајући им одлуку о устанку он се обратио Иву Мирковићу и Бору Станишићу тражећи од њих да са групом устанника затворе упад у Поборе од правца Мирца и Чаора, да други устанци по сједну превоју Топлиша и Кошљуна над Завалом и тако о немогуће прородор ка Милочеру и уз Маине, а да се у Лапчићима затвори пут сјевероисточно од тог села. Послије тога отишao је у правцу Брајића и изнад Мартиновића са рио групу устанника који су — на виести о бorbама око Вирпазара, Режевића и Чева — већ били узели оружје у руке. Пошто се договорио с њима да посједну по ложај источно од Граба и превоја Оје изнад Маина, упутио се у правцу положаја недалеко од Светог Стефана, где су устанци из Тудоровића, Челобрда, Пржна и Куљача нападали Италијане. Тако је већ првог дана устанка Ђуро обишао борце од

Кошљуна и Брајића до Светог Стефана. Свуда је говорио како треба изненадити непријатеља и одлучно се борити, а другог дана борбе би бори са командире оне који се буду истакли у окрајима с непријатељем. Предвече је предложио да се устаничке групе склоне иза првих превоја, како их не би могли примијети италијански осматрачи са копна и мора. Тако је, на самом почетку, Ђуро показао особине добrog руководиоца, који свакоме зна дати задатак, па је већ сутрадан кооптиран у руководство устанка у светостефанској и будванској општини.

Када је 16. јула увече из Будве добијен извјештај да се италијанска колона спрема да крене уз Маине преко Брајића ка Цетињу, Ђуро је изјавио да је најбоље пусти Италијане да се издуже преко Брајића, затим их од Граба до Оје напасти унапредом ватром. Он је захтијевao да се са тим предлогом, поред комуниста, преходно упознају, и сагласе, устанци из брајићких села, што су они и прихватили... Два дана касније италијанска колона, друга преко три километра, дочекана је снажном унапредом ватром на терену Брајића. Заједно са устанцима из тог села, у борби су учествовали борци из Маина, Будве, Црмнице и Паштровића. Ђуро Куљача показао је и том приликом да му ратна вјештина није страна. Његова група распоређена је дуж Сјенокоса — Мртвице и Космача. Командовао је да се ватра отвори у бок италијанске колоне. Када су Италијани сломљени, заробљени официри изјавили су да их је најбоље и брзу капитулацију присилила група која је нападала из реона старе тврђаве и са источних коса.

Послије повлачења пред офанзивом, која је предузета из свих праваца, Ђуро је, знајући војнички да мисли, захтијевao да се партизани сачувaju од првих непријатељских удара. Није се сагласио да се сакрије оружје, већ је изјавио да га борци неће оставити, додајући да они сада закопају оружје и почну да се легализују. „Не прихватамо такав предлог — наше ће оружје и даље пуштати на окупатора!“ — рекао је он, а са тим ријечима сагласили су се многи устанци и наставили да се под врло тешким условима боре.

ПОШТО је одлучено да се организују групе партизана које ће водити борбу ван своје територије, Ђуро је њеном спровођењу у живот дао пуни допринос. У Куљачама је тих дана формиран вод бораца из светостефанске и будванске општине. Прије одласка на задатак већ су смо у његовој кући. На растанку зажелио нам је срећан пут и рекао да се храбро боримо, јер је сваки корак југословенске земље наша земља, земља Паштровића, Маина и Брајића, да ће сваки убијени непријатељски војник значити једног непријатеља мање и овдје код нас. Апеловао је да будемо добри другови с борцима из свих

Ђуро Тодоров Куљача

јединица с којима се будемо сретали. Тако смо се растали с Ђуром који је наставио да окупља борце и припрема их за тежак рат у другој ратној години. Постао је комесар прве чете која је формирана у нашем крају. Поклањао је велику пажњу идеолошкој припреми бораца и њиховом повезивању с народом у селима. Не дugo потом постао је политички комесар партизанског батаљона у чије су се редове слили синови Паштровића, Маина, Будване, Побора и Брајића. Његов батаљон успјешно је затварао путеве непријатељу од Бара до Петровца и од Котора преко Грбаља до Будве, уз Маине и преко Брајића. По директиви Покрајинског комитета КПЈ за Црну Гору, Ђуро је са једном четом, као њен комесар, пошао за сјеверну Црну Гору.

У мају 1942. године политички комесар Комског одреда Милутин Лакићевић истицао је снalažljivost и јunaštvo Ђуре Куљаче и његове чете која је давала снажан отпор непријатељу западно од Берана, додајући да се Ђуро с пушкомитралјезом по сљедњи повукао с положаја. О његовом јunaštву и snažljivosti причали су нам на превојима Дурмитора почетком јуна 1942. године Гојко Гарчевић и другови из Окружног комитета КПЈ Никшић, истичући да је Ђуро врло умјешно водио партијску организацију у батаљону, храбро се борио при одступању с никшићких положаја и јunaštvo код Грахова 28. маја увече. О борбама у нашем крају причао ми је на Трескавици политички комесар II батаљона IV црногорске пролетерске бригаде народни херој Нико Анђеловић, истичући да је Ђуро био најснажнија личност и да је његовом смрћу код Грахова задат тежак удаџа нашој борби. Забиљежио сам о овом ратнику и ријечи које сам чуо 8. августа 1942. године код Ливна од народног хероја Саве Ковачевића. Налазили смо се у патроли на севернијим превојима — Шипро Вујовић, Пењо Секулић, Милан Вежа и ја — када смо се срели с групом другова у којој се стасом и ликом издвајао Сава Ковачевић, тада командант V црногорске бригаде. Када је сазнао да сам приморац, упитао ме је да ли сам познавао Ђуре Куљачу и да ли знам да је погинуо. На мој потврдан одговор, прослављени командант је додао да је ријетко када видио комесара који зна тако војнички да мисли и командује као што је то знао Ђуро Куљача, завршавајући да је и Ђуро Куљача, завршавајући да је и Ђуро батаљон требао да дође у Савину бригаду. На крају, на растанку, Сава Ковачевић је рекао: „Осјећам да ми недостаје партијски руководилац у батаљону какав је био Ђуро Куљача.“

Седамдесет бораца под заставом Прве пролетерске бригаде

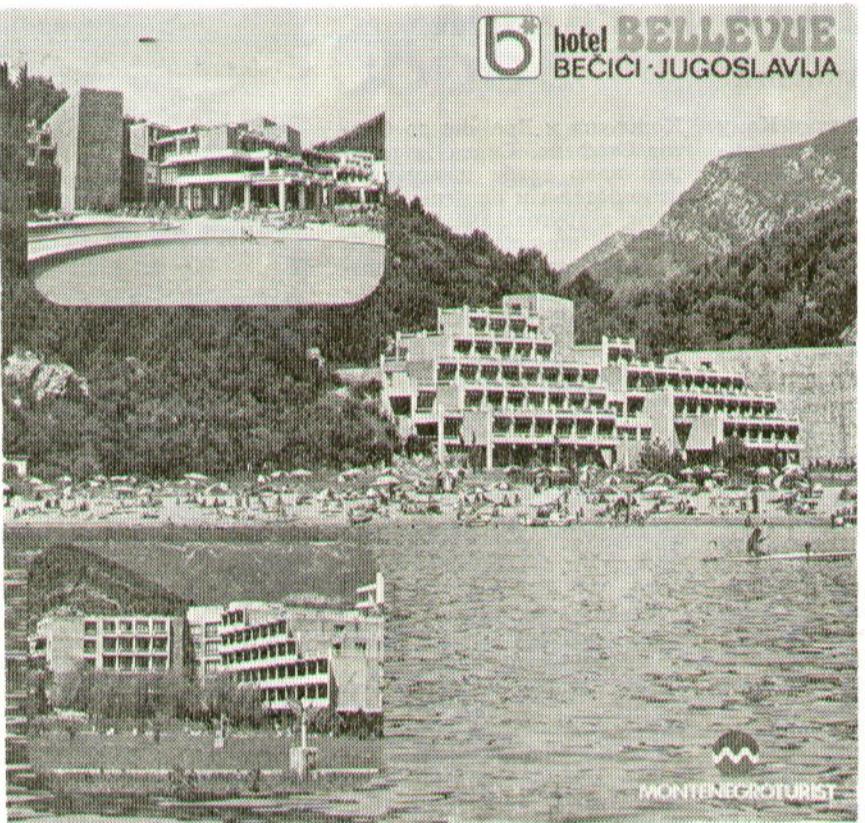
Монографија „Први црногорски батаљон“ представља значајан допринос трајном очувању успомене на драгарице и другове који су се током народноослободилачког рата борили под заставом ове прослављене јединице“ — рекао је, између осталих Радоје Дудић, предсједник Општинског одбора СУБНОР-а, предајући ову књигу породицама погинулих бораца Првог батаљона Прве пролетерске бригаде. — „Историјат Батаљона“ наставио је он — „то је борбени пут Прве пролетерске бригаде, првјеница наше Армије и једне од најефикаснијих јединица наше Народно-ослободилачке војске.“

Први црногорски батаљон, звани Ловћенски, који је ушао у легенду, биће још дugo непрекидни извор инспирација за све one који буду проучавали историју нашеослободилачког рата.

Општина Будва, по броју становника најмања у Црној Гори, може бити горда на укупан допринос који је дала у току народно-ослободилачке војске.

Члановима породица погинулих пролетера уручене су књиге „Први батаљон I пролетерске бригаде“

Хотели на Бечићкој плажи

Спремно дочекали госте у Бечићема

БЕЧИЋИ ЗА БРОЈНЕ домаће и стране туристе нису више прва станица пред улазак у Будву, нити предграђе „метрополе црногорског туризма“. Стекли су име у туристичком свијету и ни по коју цијену не желе да га изгубе.

Илегалци

И ове сезоне пред туристичким радницима будванске ривијере иста незоља: како открити непријављене туристе којих је све више? Мада туристички и тржишни инспектори обилазе куће оних који издају собе туристима, несавјесних домаћина прилично има и тешко им се улази у траг. Служе се разним лукавствима, како не би уредно пријавили госте и тако избегли плањање пореза. Најчешће кажу: „То нам је рођак, брат од тетке, ујак...“ Стигао је, мали ногомет и одбојку.

„Илегалаца“, међутим, и мана и другдје. На пустој ливади поред мора, у шатору уз кола многи проводе одмор, а да за њихова имена нико не зна.

И једних и других има доста, а штете су велике. Јер новац од боравишне и купалишне таксе и осигурања — а то по одраслој особи износи седам динара — или домаћин ставља у цеп, или непријављени гост на ливади или пустом жалу задржава у свом новчанику.

Сазнали смо да су казне за овакве појаве веома високе, али, и поред тога, домаћини доста дивљају. Динар више у сезони — то је њихов девиза, па свјесно улазе у ризик да буду ухвачени и изведени пред судују за прекршаје.

Велики ризик за мале паре које су отимају друштву.

Хотелски комплекс од 2500 лежаја, бројна одмаралишта и приватне виле у залеђу једне од најљепших плажа Европе, већ више година привлаче туристе из цијelog свијета. Свјесни тога, домаћини, у првом реду ООУР „Авала — Бечићи“ којој припадају четири хотела — „Медитеран“, „Монтенегро“, „Бељви“ и „Сплендид“ — настоје да сваке године изненаде госте нечим новим.

Новина је било доста и за ово лето.

— Трудимо се да гост на одмиру не буде опсједнут никаквим бригама — кажу у ООУР „Авала — Бечићи“. Настојимо да бриге остану у води и на плажи — да се гости чили и расположени враћају у хотел. Ако играју тенис, голф, одбојку, мали ногомет, веслају или скијају на води — за бриге једноставно нема времена.

Током зиме и пролећа сви запосленi засукали су рукаве и добровољним радом изградили три тениска игралишта, неколико терена за мали ногомет и одбојку.

— Уштедјели смо новац, и то приличну суму, а истовремено обогатили туристичку понуду — с повојом истичу радници. — Вишегодишње искуство нам је показало да се гост најмање задржава у самом хотелу, па ћемо и даље наставити да правимо што више кутака где ће се он забављати преко дана.

Нису заборављени ни најмлађи туристи. У залеђу уређен је дечји вртић у коме се забавља по 30 до 40 малишана. Бриту о њима, док су им родитељи на плажи, воде васпитачице које обезбеђују агенције чији гости бораве у Бечићима.

И још једна новина: на иницијативу западно-њемачке агенције „ГУТ“ отворен је центар за забаву. Чине га дворана за приказивање филмова и праћење телевизијског програма, билијар сала са аперетив баром и могућностима за играње томболе и карата.

Знатна пажња поклања се онима који желе да пливају и да се скијају на води, а веома је садржајан и културно-забавни живот.

На будванској ривијери

ПРОШЛО јЕ ПОЛА љета, а туристички радници на будванској ривијери задовољно трљају руке. Главни разлог за то је изванредна посјета Петровцу, Будви и Светом Стефану, нарочито у главној туристичкој сезони. Једноставно, мимо очекивања.

Туристички радници — они у „Монтенегротуристу“, мјесним заједницама и туристичким друштвима — са доста пессимизма очекивали су почетак главне сезоне. Током маја и јуна било је веома мало иностраних гостију на нашој ривијери, а домаћих

Гости углавном задовољни

ТУРИСТА ЈЕ ЈЕТОС МНОГО, али су у највећем броју задовољни услугама у хотелима и ресторанима и уопште односом домаћина. Књи ге жалби, које стоје на рецепцијама хотела, аутокампова, у туристичким бироима и другдје мањом су празне.

Што је то учинило госте Будве задовољним, зашто нема примједби, или су оне сведене на минимум?

— Годинама је већ Будва најпосјећеније место на јужном Јадрану, али се није водило доволно рачуна због чега ти људи долазе тако масовно — кажу у „Монтенегротуристу“. — Гости су долазили, купали се и сунчали, одмарали на хотелским терасама и увече слушали музику. Годинама се окретала иста плоча и то је, наравно, људима досадило, па су гласно негодовали.

Из сна су се пренули они који су задужени за развој и унапређење туризма. Хотели више нијесу једини мјеста где са туристи задржавају.

АКТУЕЛНЕ ТЕМЕ

РАДНИЦИ СУ ДУЖНИ да до краја ове године утврде основе и мјерила за расподјелу средстава за личне доходке, те да, у том контексту, пређу на систем награђивања према раду и резултатима рада. Укотико то не учине, припада им само законом зајамчени лични докодик.

Имајући у виду постојећа рјешења на подручју расподјеле личних доходака у ХТП „Монтенегротурист“, може се слободно твrditi да она не задовољавају. У већини наших основних организација удржаног рада система награђивања заснива се на аналитичкој процјени радних мјеста (више емпириског, него аналитичког) која је, практично, једини ослонац и инструмент унутар система расподјеле личних доходака. Тако зарада радника зависи у највећем броју случајева од мјесечне стартне основице. До сада су само основне организације удржаног рада „Мимоза“, „Фјорд“ и „Гранд хотел“ досљедније разрадиле и примјениле уставно начело расподјеле према раду. У току су мјере да и остale основне организације удржаног рада пређу на стимулativније облике награђивања. У свим основним организацијама, као и на нивоу радне организација, формиране су комисије за израду правилника о расподјели, односно за њено праћење.

Идеално награђивање према резултатима рада било би могуће у случају да се пословни резултат (укупан приход, утрошена средства, доходак и чист доходак) мјесечно утврђује за радни организацију, основну организацију удржаног рада, јединицу удржаног рада, обрачунску јединицу и сваког појединца. Тада би се могао спровести најпримљивији систем расподјеле базиран на комбиновану индивидуалног и колективног учника. Оваква рјешења на подручју расподјеле су организационо и технички неизводљива. Штавиши, идеални систем претворио би се у своју економску противречност, јер би ефекти такве расподјеле били мањи од издаватака потребних за њено спровођење. Ради тога треба изнадије једноставна, сваком раднику разумљива и у практици примјењива рјешења. У ствари, нужно је разрадити задовољавајући почетни систем награђивања према раду, који ће се затим добрајивати и усавршавати.

Сагледавајући овај проблем са ста новиша „Монтенегротуриста“, изнijећемо модел расподјеле средстава за личне доходке за типску угоститељско-туристичку основну организацију удржаног рада. Заступани модел спостојао би се из:

— аналитичком процјени рада у свијетлу принципа и обредаба о удржаном раду којом се утврђују новчани износ мјесечних стартних основица за нормално радио вријеме, као и квантитет и квалитет учника, при чему треба поћи од послова и радних затрдата, а не од њихових извршилаца;

— кориговања стартних основица личних доходака сlijedećim основама и мјерилима;

Расподјела

угоститељску основу дуженог рада, од постотка од прометајајућим радником је; тако даје је и доходак. Оваквога пружања услуге; преусретава опхођењем, осмијење се да гост више пружају сајесфакцију. Сматрају се број праћених доходака изостанака границе радног времену људима је у раде. Најзад, исплатују се тек и реног промета, што доказаног и тражија.

Кофицијенти се користе стартнија бази плана личних доходака посредством стартнија рада и приједоносног промета (утврђеног највећија резултата у пакету цијене и пређење кроз сљедећи

K = $\frac{ДД}{П}$, где П је учешћа личних доходака, приједоносног израженог узети физичкијају је у раду. Најзад, исплатују се тек и реног промета, што доказаног и тражија.

Приједом који се узимају на обрачунске јединице појединца (рецепционист итд.).

С обзиром да сезонским осцилатацијама кофицијент се користи највећија база плана личних доходака, приједоносног промета (утврђеног највећија резултата у пакету цијене и пређење кроз сљедећи

K = $\frac{ДД}{П}$, где П је

учешћа личних доходака, приједоносног израженог узети физичкијају је у раду. Најзад, исплатују се тек и реног промета, што доказаног и тражија.

Приједом који се узимају на обрачунске јединице појединца (рецепционист итд.).

С обзиром да сезонским осцилатацијама кофицијент се користи највећија база плана личних доходака, приједоносног промета (утврђеног највећија резултата у пакету цијене и пређење кроз сљедећи

K = $\frac{ДД}{П}$, где П је

учешћа личних доходака, приједоносног израженог узети физичкијају је у раду. Најзад, исплатују се тек и реног промета, што доказаног и тражија.

На исти начин доходак за кувараџионера. Под промет се продаја хране том шанкисте — прометом рецепције промет почињања (односно изложење).

СИСТЕМ ПОСТОТКА ОД ПРОМЕТА

Као један од основних критеријума на расподјелу личних доходака за

и борави близу 50.000 туриста

ели јул развеја посленике купачима. На првих дана већано траје. Сви хотели и мањој ради пронађи сло-

бдан кревет. Крцата су одмаралишта и ауто-кампови, а дуге колоне аутомобила дуж јадранске магистрале свакодневна су слика. Пред самопослугама, киосцима, месарима, у аптеци и другдје — редови туриста чека-

ју да буду услужени. Плаже личе на мравињаке.

Поред изузетне посјете, још једна ствар радује туристичке раднике — структура туриста. Први пут у задњих неколико година у хотелима је однос домаћи гост — странац 46:54. Да на-

поменемо, раније је свега или једва 20% Југословена боравило у „Авали“, хотелима на Словенској плажи, у Бечићима, Светом Стефану и Петровцу. А домаћи гости — то је познато одавно, а потврђује се и овог љета — изузетно је добар потрошач, што угоститеље највише радује. У пријатним собама све су домаћи гости.

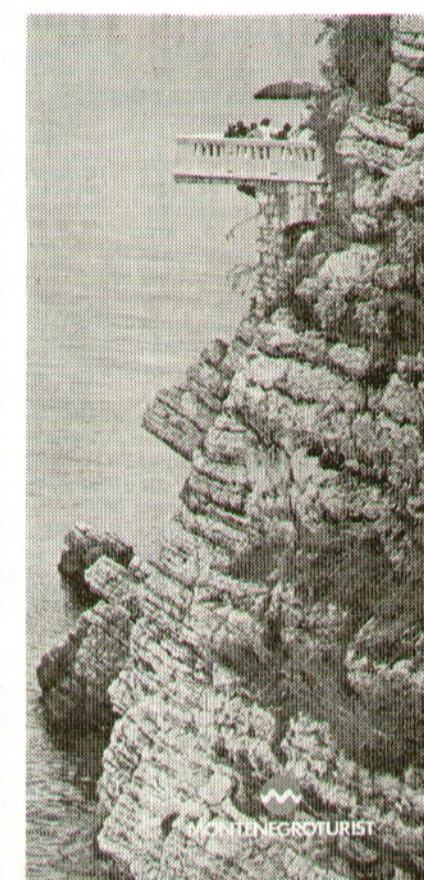
Што је условило овакву посјету будванској ривијери када се зна да итекако има слободних мјеста на макарској ривијери и у Дубровнику и да су капацитети на сјеверном приморју полу-празни?

Три су разлога добре посјете — слажу се угоститељи из Будве. Као прво, цијене су остале на нивоу 1976. године, што је по годовало домаћем госту. Док лежај на макарској ривијери и сјеверније стаје 70 и 80 динара, дуж наше ривијере он се добија за 45, 50 и 55 динара. Слично је и са исхраном — три оброка могу се добити за 80 до 90 динара.

Као други разлог наводи се година квалитета која је проглашена на нивоу „Монтенегротуриста“ и у будванској општини. Однос угоститељских радника пре ма госту је бољи, о њему се води вишне рачуна него раније када је био у сјеници девиза.

И треће — припреме за туристичку сезону извршене су на вријеме и доста квалитетно. Плаже су љетос чистије (мада још увијек не доволно), снабдјевеност је боља, културно-забавни живот је доста добро организован...

Но, још увијек има доста про

Тераса у Светом Стефану

пуста када је у питању дочек туриста и наш однос према њима. Због тога је сада веома битно какве ће утиске љетос са наше ривијере понијести гости који су ту проводили одморе. Та огромна „туристичка ријека“, која је љетос тако снажно потекла, не би смјела да пресуши. А за то смо највећим дијелом одговорни ми сами, ми који смо се пројектос истински уплашили за туристе и посјетиоце. Много смо срећни што је наш човјек у толиком броју на мору, а да би он сваке године долазио морамо га задовољити и задржати.

С. Г.

НИ

еме оброка и утака где се зоре... На Плава школски шетаче, барбuna и ачи и ресторани Никола. „Бедем“, а ковац“ и други

редак је очијенски фести ве позоришне ују одабрани вни живот. У Санта Марији, али само дио

Петровац на мору: НЕЗАПАМЋЕНА „НАЈЕЗДА“ ГОСТИЈУ

Петровац је ових дана крат. Око 400 лежаја у хотелу „Олива“ вилама и депадансу „Палас“ попуњени су до последњег мјеста. Слично је и у осталим објектима - „Кастелластви“, „Ривијери“, „Сутјесци“, „Петровцу“, у одмаралиштима, камповима и приватном смјештају. Сматра се да досад није забиљежена таква „најезда“ домаћих и страних гостију. Највјероватније да је томе у доброј мјери допринојело снажење цијена пансиона које је ступило на снагу 1. јула. Цијена у двокреветној соби сада је 280 (била је 320) динара, а у једнокреветној 330 динара.

У хотелима је уведена и веома корисна новина - гост, послије сваког оброка поручује, шта ће јести следећи пут. Јеловници су, иначе, написани на свим свјетским језицима и свакодневно се мијењају. Ова новина, осим што представља велику удобност за госта истовремено је и веома практична и економична, јер се сваког дана зна колико ће се намирница наручити.

Ове сезоне отворен је и грил-ресторан у коме се служи роштиљ и риба. Ресторан ради скоро даноноћно и врло је по-сећен.

ДСТАВА ЗА ЛИЧНЕ ДОХОДКЕ

МИНУЛИ РАД

Радници у стицању и расподјели до- доцки учествују не само по основу текуће него и на основу минулог рада. Материјалну базу за формирање текућег личног доходка по основу минулог рада чинио ће акумулација коју он издава из бројка за проширење материјалне основе рада.

Имајући у виду досадашњи развој друштвено-економског и политичког система, право радника по основу минулог рада могуће је једини остварити на комбинованој основи:

— за овој радног вијека до увођења система награђивања према раду и резултатима рада, тј. до усвајања правилника у ООУР-у, по основу године радног стажа,

— са усвајањем правилника и преласком на расподјелу средстава за личне дохдотке према раду по основу минулог рада, тј. личног доприноса сваког радника развоју материјалне основе његовог и тиме укупног удрžженог рада.

Овакав приступ намеће се из разлога што је веома тешко ретроактивно утврдити колико је поједини ООУР (поједини радник) остварила до сада минулог рада. Даље, одређивање за расподјелу основе минулог рада из претходног за будуће раздобље могло би да доведе до многих неспоразума.

Због тога се развој цијelog института минулог рада мора развијати само унајме и рјешавати за перспективу.

Иначе, расподјелу минулог рада по индивидуалне основе могуће је извршити у срзмјери с резултатима рада, што ће их поједини радник остварити својим текућим радом и доприносом у вршењу своје економске функције.

Заступани систем расподјеле средстава за личне дохдотке у угоститељско-туристичкој основној организацији упорушеног рада је практичен у пријеми због једноставности у процеури и довољне ефикасности у стимулацији. Међутим, треба напоменути да је попис проблема који се рјешава кроз расподјелу личних дохдака веома широк и разноврстан, јер се ради о веома сложеној економској, политичкој и социјалној категорији. Из тих разлога настаје изазов не само стручним људима, него, исто тако, и свим радницима да изнађу најприкладнија решења у конкретизацији уставног начела расподјеле према резултатима рада.

Владо ДУЛЕТИЋ

Лични доходак осталих извршилаца (управник, шеф рецепције, шеф кухиње, шеф сале, домаћица, собаричар, обрачунски службеник, касир, кућни мајстор, радник вештераџа, физички радник, итд.) обрачунава се на бази постотка остварења плана промета на нивоу објекта, односно броја рачунарске јединице где су они запослени.

Заједничке службе ООУР-а стимулirane су на бази просјека остварења на нивоу ООУР-а, кроз употребу стартних и остварених личних дохдака.

МЈЕСЕЧНО ПРАЋЕЊЕ НОРМАТИВА ХРАНЕ

Поред постотка од остварења плана промета, у систему расподјеле средстава за личне дохдотке треба уградити и трошкове пословања.

Пошто је отежано праћење свих трошкова (директних и индиректних) по мјестима настапка и посноцима, сматрамо да је за потребе расподјеле личних дохдака једино цјелисно мјесечно праћење норматива хране, па начин како је усвојио Раднички савјет Монтенегротуриста“. Уколико шеф кухиње и интерни контролор не изведују промет и закључују се настапка, како је предвиђено правилником о нормативима, њима се за тај мјесец објављавају лични дохдак. Исто тако, у случају да се установи непридржавање уведеног норматива, кроз систем расподјеле личних дохдака надлежниције се утврђено обступају од објективног лица. Према томе, мјесечним везивањем норматива за личне дохдотке постиже се њихово стриктно и досједно спровођење, што је од изузетног значаја за економију угоститељства.

ОСТВАРЕЊЕ ПЛАНА ДОХОДКА

С обзиром да је дохдак крајњи резултат текућег рада, потребно је тгој мјесечно — кроз утврђивање периодичног пословног резултата — поиндицирати лични дохдак сваког радника односно од остварења плана дохдака ООУР-а, и обрачунске јединице. Поред промета, категорија дохдотке инкорпорира у себи и трошкове. На тај начин се у систем расподјеле личних дохдака уградију цјелокупни трошкови пословања. Оваквим решењем радници су заинтересовани за што економичније пословање, јер свако снижење трошкова директно утиче на по-већање дохдотка директно утиче на по-већање дохдотка сваког појединца.

У СВЕТОМ СТЕФАНУ љето није испунило очекивања посленика у туризму. Истина, досадашњи резултати нису тако лоши, али су, свакако, далеко испод онога што очекују у нашем најекслузивијем је летовалишту. Примјера ради, град — хотел није пун. Тачније рећено, готово највећи дио предсезоне и јула био је популаран. А 120-130 гостију, то је мало за главну туристичку сезону у Свети Стефану.

Разлог слабијој посјети нису високе цијене — истиче Бранко Радоњић, помоћник директора ООУР „Свети Стефан“. — Оне се крећу од 28 до 35 долара за једнокреветну собу и од 35 до 50 долара за апартман и на нивоу су 1975. Разлог је у слабој обради туристичког тржишта.

Овај појам нам је мало детаљније разрадио шеф продаје ООУР „Свети Стефан“ Миленко Миливојевић. — Звучи парадоксално, али је истина: најпознатије летовалиште у нашој земљи, које се сврстава међу десетак у туристичком сајенту, није доволно познато у многим земљама Европе — каже Миливојевић. — За Свети Стефан мало се зна у земљама Бенелукса и у Француској, а могао би бити више пропагиран и у САД и Канади. Капацитети града — хотел — не могу се продавати преко великих тур-оператора — морају се обилазити ма-

њи, али познати клубови чији би чланови могли да летују на Светом Стефану. Значи, потребно је више људи у пропаганди, више проспеката, филмова, дијапозитива, слика и плаката...

Ситуација је нешто боља у „Милочеру“ и „Маестралу“ где су капацитети мањом попуњени, упркос чињеници да пансион стаје 300, 350, па и 400 и више динара. У „Милочеру“, чак, борави највећи број домаћих гостију.

СТИЖЕ МАДАМ МАРТИНИ...

Одавно је познато да се Свети Стефан дичи вилом 118. Од свих шездесетак, колико их има на бившем рибарском острву, она је најскупља: дан у њој стаје 400 долара. Тако високу цијену створила су имена — у њој су боравили Софија Лорен и Карло Понти, Алберто Моравија, Моника Вити, унук Луја Пастера, принцеза Маргарета, краљ Умберто... и друге личности.

Љетос је вила коришћена свега десетак дана — истиче Миленко Миливојевић. — У њој су боравили амерички бизнисмени који су плаћали по 400 долара дневно. У августу у вили не борави власница париског „Мулен ружа“ мадам Мартини. Остаће десетак дана и за пансион ће плаћати 380 долара дневно.

КОШАРКАШИ ПОСТИЖУ ДОБРЕ РЕЗУЛТАТЕ

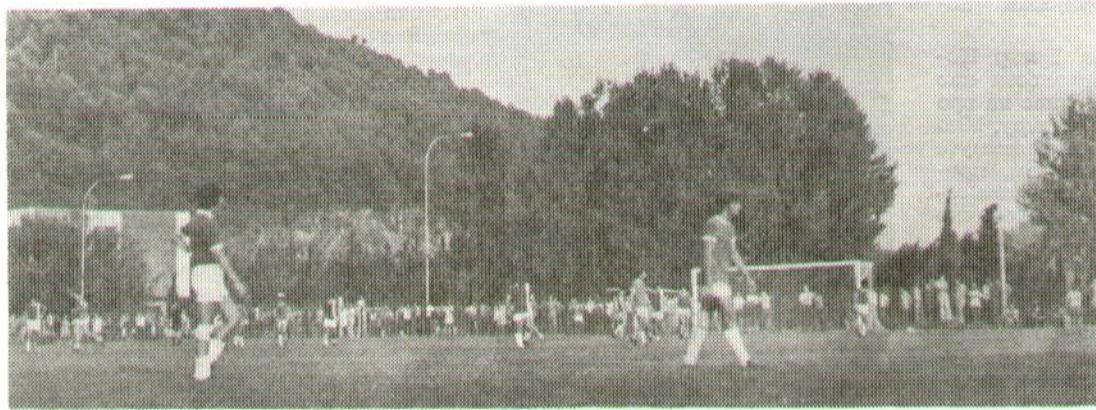
Пет побједа и толико пораза

У десет утакмица „Могрен“ је постигао пет побједа и толико пораза. Четири пута су играчи, предвођени тренером Крковићем, тријумфовали пред својом публиком, а једном су као гости савладали Будванске, а у осталој тријутакмици — „Могрену“ су измакле побједе.

Екипу чине талентовани појединци, тренинзи се одржавају редовно и треба очекивати да „Могрен“ на крају првенства заузме солидан пласман.

НОВАЈЛИЈЕ У ЛИГИ, кошаркаши „Могрена“ не респектују своје противнике. Играју веома добро и ангажовано, па, наравно, не изоставју ни резултати. Ипак, не искуство је још увијек велики противник Будванске — де шава се да губе и утакмице које су већ готово добили.

„Могрен“ се појачава

Утакмица на стадиону „Лугови“

ИДАКО ФУДБАЛСКА ЛОПТА МИРУЈЕ (првенство у Црногорској лиги треба да почне половином августа), љубитељи фудбала у Будви не одмарaju. Главна тема је — прелазни рок и припреме за нову сезону.

„Могрен“ у ново првенство улази знатно ојачан и с великим амбицијама. Његов дрес ће ове јесени носити досконаљни нападачи „Петровца“ РАДУЛОВИЋ и ПЕЈОВИЋ. Приступио је и центрфор Милић из барског „Морнара“, а очекује се дојазак још неколико фудба-

лера, који бране боје клубова у Црногорској лиги.

„Петровац“ се базира угло вном на сопствени играчки кадар. Тим ће бити хендикапиран одлаком Радуловића и Пејовића, али зато су голобради младићи Андрић и Митровић стасали у изванредне играче који ће постати стандардни првотимци. Уз неке „ветеране“, они ће покушати да задрже висок реноме петровачког фудбала.

Трећи фудбалски клуб с подручја будванске општине, „Милочер“ са прилично амбиција улази у првенство Ли-

ге фудбалског подручја Котор. У протеклом првенству овај тим је заузео друго место, па се његови симпатизери надају да ће ове године бити први и изборити пласман у Црногорску лигу. Тим ће, најчовјероватније, напустити веома добри играчи БУРОВИЋ и КОВАЧЕВИЋ, који ће приступити „Могрену“. Очекује се долазак изванредног нападача „Могрена“ Синише Поповића који ће много значити за „Милочер“ у наредном првенству.

С. Гргевић

ШАХ

Побједнички пехар освојила екипа мјесне заједнице Будва II

Поводом Титових јубилеја и 13. јула — дана устанка црногорског народа, у Петровцу је деветог овог мјесеца, под покровitelством Општинског одбора за прославу Титових јубилеја, а у организацији Шаховског хлуба „Петровац“, одржано друго екипно и појединачно општинско првенство у брзопотезном шаху. Учествовало је пет екипа мјесних заједница са по четири такмичара, тако да су се међу двадесет учесника нашли скоро сви најбољи шахисти с територије наше општине.

Прво мјесто и побједнички пехар заслужено је по други пут освојила екипа Мјесне заједнице Будва II, која је прије почетка такмичења сматрана за главног фаворита. Четврта је екипа Мјесне заједнице Свети Стефан са 34 поена, а пета екипа Мјесне заједнице Будва II са 25

и по поена, што представљају потпун дебакл за капитена екипе Воја Головића.

Титулу општинског првака у брзопотезном шаху освојио је Крсто Марковић, и то потпуно уједиљиво. Друго мјесто освојио је Мирољуб Митровић, а треће Вељко Митровић, док је четврти био Петар Стругар. Драган Јовановић је заузео пето, Стево Ђоновић шесто, Спасо Медин седмо, Лука Ђосовић осмо, Никола Јолчић девето, а Момир Бенић десето мјесто.

Побједнички пехар и приједоре поклоне уручио је Владо Јовановић, предсједник Општинског одбора за прославу Титових јубилеја.

Д. Ј.

ИЗ РАДА КОМИСИЈА ЗА ИСПИТИВАЊЕ ПОРИЈЕКЛА ИМОВИНЕ

Тек на старту

ИСПИТИВАЊЕ ПОРИЈЕКЛА ИМОВИНЕ

— резултати и пропусти на том изузетно важном послу — разматрано је на заједничкој сједници Општинског комитета Савеза комуниста и овог друштвеног органа, којој су присуствовали и представници друштвено-политичких организација комуне, предсједник и чланови Републичке комисије за испитивање поријекла имовине.

Констатовано је да је, од када је основана, Комисија у будванској општини мијењана четири пута и да је стручна служба консолидована тек почетком ове године! До сада је, како је речено на сједници, окончано свега шест предмета, а само у једном случају одузета је незаконито стечена имовина у износу од педесет хиљада динара.

Према ријечима шефа стручне службе, Мијутини Пејића, у току је рјешавање неколико предмета који ће ускоро бити окончани. Сада се испитује поријекло имовине грађана, који су се бавили прометом национализованог грађевинског земљишта, као и оних који су на таквом земљишту ортачи подизали куће по систему „под кров“. Пејић је изјавио да је таквих случајева било више у будванској општини и да су они, најчешће, посљедица небудности инспекцијских служби и других органа Скупштине општине Будва.

На сједници је подвучено као веома важно да у раду Комисије за испитивање поријекла имовине треба увести што више јавности — грађане треба редовно и тачно обавјештавати о завршном послу, и на тај начин онемогућити разне провокације и дезинформације. И овог пута је наглашено да се извијестан број друштвених снага пасивно држи према настојањима да се друштву вратио оно што је незаконитим путем стечено и да се отклоне узроци неоправданог богаћења. Речено је управо поновљено, да још ни један поступак није покренут на предлог самоуправне радничке контроле, друштвених организација, мјесне заједнице или неког другог тијела у комуни. Штавише, ни један од ових органа није стављао на дневни ред питање незаконитог богаћења појединача, нити пружио билокакву помоћ Комисији у њеним настојањима да успјешно обави веома важне задатке које треба не само она да рјешава.

С. Г.

ЛИКОВНИ ЖИВОТ

Изложба Николе Рудића у галерији „Санта Марија“

Почетком јула у Галерији „Санта Марија“ отворена је прва самостална изложба слика познатог карикатуристе и сликара Николе Рудића, који се од 1959. године, када је завршио студије на Академији за примеђењену умјетност, професионално бави карикатуром. Послије изложби карикатура у Београду, Будви, Скопљу и Новом Саду, учествовао је на фестивалима у Монтреалу, Бордигери и Истамбулу, а добио је и више награда и признања за карикатуру. Рудић је постигао запажене успјехе и

на смотрама цртаног филма у Београду, Мамаји и Техерану. Од прије извјесног времена он се како каже „за своју душу“, бави и сликарством и већ је учествовао на групним изложбама у Београду 1972., 1973. и 1974. године. Будванском ликовној публици Рудић се представио са тридесет слика у уљу и са три таписерије. Његово сликарство носи у себи свијет фигуралног за који се умјетник определио и у којем га не мимоилазе разне стрепње, кобне мисли и сјећања на неку драму.